FUNDACJA WŁASNY START

PROGRAM ZAJĘĆ

„Mój własny kąt”

Wszystko o pierwszym mieszkaniu

Adresaci: młodzież w wieku 16–18 lat

Liczba spotkań: 4 spotkania warsztatowe

Czas jednego spotkania: ok. 90 minut

Wielkość grupy: 8–15 osób

Czas trwania cyklu: ok. jednego miesiąca

Prowadzenie: Fundacja Własny Start

Koszt dla placówki: zajęcia bezpłatne

1. Cel ogólny programu

Program „Mój własny kąt” przygotowuje młodzież do jednego z najważniejszych kroków w samodzielnym życiu — wynajęcia i prowadzenia pierwszego własnego mieszkania. To krótki, czterotygodniowy cykl poświęcony w całości sprawom mieszkaniowym: od szukania lokalu, przez umowę najmu i koszty, po codzienne prowadzenie gospodarstwa.

Dla wychowanka opuszczającego placówkę pierwsze mieszkanie to często pierwsza w życiu sytuacja, w której za dach nad głową odpowiada wyłącznie on sam. Program daje konkretną wiedzę, która pozwala przejść przez ten krok świadomie — nie podpisać niekorzystnej umowy, nie dać się oszukać i nie zostać zaskoczonym przez koszty.

2. Cele szczegółowe

Po ukończeniu cyklu uczestnik:

- wie, gdzie i jak szukać mieszkania do wynajęcia oraz jak czytać ogłoszenia,
- rozpoznaje oszustwa przy najmie i wie, jak się przed nimi chronić,
- potrafi czytać umowę najmu i rozumie, czym jest kaucja oraz protokół zdawczo-odbiorczy,
- zna realne koszty utrzymania mieszkania i potrafi je zaplanować w budżecie,
- wie, kto odpowiada za naprawy i jak reagować przy awarii,
- zna podstawy samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego.

3. Plan spotkań

Program składa się z czterech spotkań warsztatowych. Pierwsze trzy prowadzą uczestnika przez drogę do własnego mieszkania — od szukania, przez umowę, po koszty. Czwarte poświęcone jest codziennemu prowadzeniu domu.

Spotkanie 1. Szukam mieszkania

Zakres: Gdzie szukać mieszkania do wynajęcia, jak czytać ogłoszenia i rozpoznać realną cenę, na co zwrócić uwagę podczas oglądania. Oszustwa przy najmie — fałszywe ogłoszenia, zaliczka „na rezerwację”, wynajem mieszkania, które nie należy do ogłaszającego.

Forma: Warsztat — analiza prawdziwych ogłoszeń i wspólne wyłapywanie sygnałów ostrzegawczych.

Spotkanie 2. Umowa najmu i kaucja

Zakres: Czym jest umowa najmu i które zapisy są w niej najważniejsze, prawa i obowiązki najemcy oraz wynajmującego. Kaucja — ile wynosi, kiedy i w jakich warunkach jest zwracana. Protokół zdawczo-odbiorczy i dlaczego chroni najemcę.

Forma: Warsztat — wspólna analiza wzoru umowy najmu i protokołu zdawczo-odbiorczego.

Spotkanie 3. Rachunki i koszty życia

Zakres: Z czego składają się koszty mieszkania — czynsz, media, opłaty licznikowe, internet. Ile realnie kosztuje utrzymanie mieszkania i jak zaplanować to w budżecie. Liczniki i odczyty. Co robić przy awarii i kto za co odpowiada — najemca czy właściciel.

Forma: Warsztat — uczestnicy układają miesięczny budżet kosztów mieszkania.

Spotkanie 4. Prowadzenie własnego domu

Zakres: Podstawy samodzielnego gospodarstwa — planowanie zakupów, gospodarowanie jedzeniem, sprzątanie i organizacja przestrzeni, drobne naprawy, które można wykonać samemu. Jak zorganizować mieszkanie tak, by codzienność działała.

Forma: Warsztat — praktyczne ćwiczenia i wspólne układanie planu prowadzenia domu.

4. Metody pracy

Zajęcia mają charakter warsztatowy i praktyczny. Program opiera się na realnych przykładach — prawdziwych ogłoszeniach, wzorach umów i konkretnych wyliczeniach kosztów. Uczestnik ćwiczy umiejętności, które zastosuje dokładnie wtedy, gdy stanie przed wynajmem pierwszego mieszkania.

Stosowane metody:

- analiza prawdziwych ogłoszeń o wynajmie i wzorów umów najmu,
- ćwiczenia liczbowe — układanie budżetu kosztów mieszkania,
- praca w małych grupach i wspólne wyłapywanie sygnałów ostrzegawczych,
- studia przypadków — typowe sytuacje i problemy najemcy,
- dyskusja i wymiana doświadczeń w grupie.

Język zajęć jest prosty i konkretny, dostosowany do uczestników. Nacisk położony jest na praktykę — uczestnik ma wyjść z każdego spotkania z wiedzą, którą realnie wykorzysta, szukając i prowadząc własne mieszkanie.

5. Efekty dla placówki i wychowanków

Wynajem pierwszego mieszkania to moment, w którym łatwo o kosztowny błąd — niekorzystna umowa, utracona kaucja, oszustwo przy najmie albo koszty, które okazują się znacznie wyższe od spodziewanych. Wychowanek opuszczający placówkę mierzy się z tym zwykle bez kogoś, kto podpowie i ostrzeże.

Program daje wychowankom konkretne przygotowanie do tego kroku — od umiejętności rozpoznania uczciwego ogłoszenia, przez zrozumienie umowy, po realne planowanie kosztów i prowadzenie gospodarstwa. To wiedza, która chroni przed stratą pieniędzy i daje poczucie, że samodzielne mieszkanie jest w zasięgu możliwości.

6. Organizacja zajęć

Sugerowany tryb to jedno spotkanie co dwa tygodnie —Terminy i częstotliwość ustalamy wspólnie z placówką, dopasowując je do jej rytmu.

Ze strony placówki potrzebne jest pomieszczenie umożliwiające pracę grupy oraz grupa chętnych uczestników. Wszystkie materiały warsztatowe zapewnia Fundacja. Program może zostać dostosowany zakresem do wieku i potrzeb konkretnej grupy po wstępnej rozmowie z wychowawcami.